

Domácí akce

XIV. výroční sjezd České kardiologické společnosti, 7.–10. května 2006, Brno-Výstaviště

Organizační výbor

Předseda:

prof. MUDr. Jiří Vítovec, CSc.
I. interní-kardioangiologická klinika, Brno

Členové:

prof. MUDr. Michael Aschermann, DrSc.
II. interní klinika, VFN a 1. LF UK, Praha

Lenka Buchtová
Česká kardiologická společnost, Brno

MUDr. Ladislav Groch
I. interní-kardioangiologická klinika, Brno

Lenka Hochmanová
I. interní-kardioangiologická klinika, Brno

prof. MUDr. Jaromír Hradec, CSc.
III. interní klinika, VFN a 1. LF UK, Praha

Ludmila Klímová
Česká kardiologická společnost, Brno

Alena Stodůlková
I. interní-kardioangiologická klinika, Brno

prof. MUDr. Jindřich Špinar, CSc.
Interní-kardiologická klinika, FN Brno-Bohunice

prof. MUDr. Lenka Špinarová, PhD.
I. interní-kardioangiologická klinika, Brno

MUDr. Miloš Táborský, CSc.
Kardiologické oddělení, Nemocnice Na Homolce, Praha

MUDr. Jitka Vlašínová, PhD.
Interní-kardiologická klinika, FN Brno-Bohunice

Programový výbor

Předseda:

doc. MUDr. Václav Chaloupka, CSc.
Oddělení funkčního vyšetřování, FN Brno-Bohunice

Členové:

prof. MUDr. Michael Aschermann, DrSc.
II. interní klinika, VFN a 1. LF UK, Praha

MUDr. Petr Kala, PhD.
Interní-kardiologická klinika, FN Brno-Bohunice

MUDr. Milan Kozák, PhD.
Interní-kardiologická klinika, FN Brno-Bohunice

doc. MUDr. Ivan Málek, CSc.
Klinika kardiologie, IKEM, Praha

prof. MUDr. Jiří Widimský, CSc.
III. interní klinika, VFN a 1. LF UK, Praha

Organizační sekretariát

Ludmila Klímová
Česká kardiologická společnost
Pekařská 72, 602 00 Brno
Tel.: 543 213 825
Fax: 543 213 830
Mobil: 602 536 849
E-mail: klimova@kardio-cz.cz,
cks@kardio-cz.cz

Termíny

Pasivní účast (on-line registrace přes webové stránky ČKS od 1. 11. 2005) **20. dubna 2006**

Po tomto datu bude možná registrace pouze na místě.

Ubytování

Elektronické formuláře budou k dispozici na webové stránce ČKS od 1. listopadu 2005 a budou také součástí tištěného I. oznámení.

**VEŠKERÉ INFORMACE JSOU ZVEŘEJNĚNY
OD 1. LISTOPADU 2005 NA WEBOVÉ STRÁNCE ČKS
WWW.KARDIO-CZ.CZ**

Vzdělávací program v oboru kardiologie

Verze schválená Akreditační komisí MZ ČR pro kardiologii a schválená rovněž výborem České kardiologické společnosti dne 25. 11. 2005

1. Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání je získání potřebných teoretických i praktických znalostí a dovedností v oblasti prevence, diagnostiky, diferenciální diagnostiky a léčby kardiovaskulárních chorob, umožňujících samostatnou

ambulantní i lůžkovou práci kardiologa v celém rozsahu tohoto oboru.

2. Minimální požadavky na specializační vzdělávání

Podmínkou pro přijetí do specializačního vzdělávání v oboru kardiologie je získání odborné způsobilosti k výkonu povolání lékaře ukončením nejméně šestiletého prezenčního studia, které obsahuje teoretickou a praktickou výuku v akreditovaném magisterském studijním programu všeobecné

lékařství na lékařské fakultě. Specializační vzdělávání se uskutečňuje při výkonu lékařského povolání formou celodenní průpravy v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle § 83a zákoníku práce.

Podmínkou pro získání specializace v oboru kardiologie je zařazení do oboru, absolvování společného interního základu a specializované praxe v minimální celkové délce 6 let, z toho:

2.1 Povinný interní základ – minimálně 24 měsíců

a) Povinná praxe v oboru

18 měsíců na standardním lůžkovém interním oddělení s neselektovaným příjmem nemocných, z toho:
3 měsíce na JIP,
3 měsíce na příjmové ambulanci pod odborným dohledem,

b) Povinná doplňková praxe

1 měsíc pneumologie,
1 měsíc hematologie a transfuzní lékařství,
1 měsíc neurologie,
1 měsíc infekční lékařství,
2 měsíce chirurgie (převážně příjmová chirurgická ambulance),

c) Doporučená doplňková praxe

2 měsíce anesteziologie a resuscitace,
1 měsíc rehabilitační a fyzikální medicína,
1 měsíc geriatrie.

Výcvik probíhá na standardních interních odděleních, resp. klinikách s nepřetržitým a neselektovaným příjmem nemocných a dostatečně velkým spádovým územím. Pracoviště disponují náležitým personálním a přístrojovým vybavením a zázemím pro školence. Doplňková praxe probíhá na příslušných odděleních téže nebo i jiné nemocnice.

d) Účast na vzdělávacích aktivitách

- povinný kurz po absolvování interního základu ukončený testem – 1 týden,
- povinný kurz Lékařská první pomoc – 3 dny,
- povinný seminář Základy zdravotnické legislativy – 1 den,
- doporučené jsou další odborné akce pořádané IPVZ, ČIS JEP, ČLK atd.

2.2 Vlastní specializovaný výcvik – minimálně 48 měsíců

Postup do specializovaného výcviku je podmíněn splněním všech požadavků stanovených pro výcvik v rámci povinného interního základu.

Vlastní specializovaný výcvik v kardiologii probíhá po celou dobu 48 měsíců výhradně na akreditovaných kardiologických pracovištích. Tato kardiologická pracoviště svým odborným vedením a vybavením zaručují výchovu i praktický výcvik v kardiologii v celém rozsahu tohoto oboru (včetně intervenční kardiologie) a umožní uchazečům i pobyt na kardiologickém oddělení.

a) Povinná praxe v oboru

12 měsíců kardiologické lůžkové oddělení,
6 měsíců koronární jednotka,
3 měsíce arytmologické oddělení a elektrofyzilogický/kardiostimulační sál,
6 měsíců oddělení neinvazivní kardiologie,
3 měsíce kardiokirurgie,
3 měsíce katetizační sál (oddělení invazivní kardiologie),
3 měsíce lůžkové oddělení anesteziologie a resuscitace,
12 měsíců kterékoli z uvedených oddělení podle potřeby školícího pracoviště s přihlédnutím k zájmu uchazeče (během této doby se uchazeč může již pod odborným vedením školitele profilovat k jednotlivým sub-specializacím v rámci kardiologie).

b) Účast na dalších vzdělávacích aktivitách

- povinný specializační kurz – 2 týdny,
- akce České kardiologické společnosti a Evropské kardiologické společnosti (zejména každoroční kongresy) a akce pracovních skupin těchto společností, školicí akce pořádané akreditovanými kardiologickými pracovišti.

3. Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností

3.1 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností prokazatelných na konci výcviku v rámci povinného interního základu (před vstupem do vlastní specializační přípravy na kardiologickém pracovišti).

Vlastní obor

Základní cíle povinného interního základu:

- získat základní diagnostické, terapeutické, psychologické a etické znalosti ve snaze o globální přístup k pacientovi,
- zdůraznit základ klinického přístupu k pacientovi – anamnézu a fyzikální vyšetření,
- naučit se analýze, syntéze a kritickému uvažování v průběhu rozhodovacích procesů, zejména ve vztahu k diferenciální a etiologické diagnostice,
- podrobněji se seznámit se základními vyšetřovacími metodami a jejich diagnostickou cenou (rentgenových, ultrazvukových a endoskopických vyšetření) a interpretaci výsledků nejčastěji prováděných laboratorních vyšetření,
- rozpoznat a správně postupovat u akutních interních příhod,
- důvěrně se seznámit s nejčastěji používanými léčivými přípravky, indikacemi a kontraindikacemi, optimálním dávkováním, významnými interakcemi a nežádoucími účinky léčivých přípravků,
- seznámit se s organizací zdravotnictví, systémem zdravotních pojišťoven, sociální medicíny a prováděním prevence.

Kardiologie – má ovládat kromě fyzikálního i základní funkční vyšetření srdce a periferní cirkulace, interpretaci elektrokardiogramu včetně diagnózy nejdůležitějších arytmií, základy ostatních neinvazivních a invazivních vyšetřovacích metod. Má znát etiopatogenezi, klinický obraz, diagnostiku a léčbu nejčastějších kardiovaskulárních onemocnění, zejména arteriální hypertenze, ischemické choroby srdeční, včetně akutního infarktu a jeho komplikací, arytmií, chorob periferních tepen a žil, plicní embolie a ostatních akutních kardiovaskulárních příhod, včetně kardiogenního šoku, plicního edému, akcelerované hypertenze, disekce aneurysmatu aorty, tamponády perikardu a diferenciální diagnostiku synkop i možnosti vyšetření. Dále má ovládat základní diagnostiku a léčbu nejčastějších vrozených a získaných srdečních vad, endokarditidy, myokarditidy a perikarditidy. Má prokázat znalosti farmakoterapie nemocí srdečních a cévních, současné možnosti nefarmakologické léčby, zejména z oblasti katetizačních metod, dočasné a trvalé kardiostimulace, intervenční radiologie a kardiokirurgie. Má být obeznámen s novými poznatky v oblasti aterosklerózy, jejich rizikových faktorů a možnostmi prevence kardiovaskulárních onemocnění.

Pneumologie – má znát patofyziologii dýchání, základní parametry spirometrických vyšetření a krevních plynů, interpretaci rtg nálezu a základy ostatních diagnostických a terapeutických metod v pneumologii, včetně oxygenoterapie. Z akutních příhod musí ovládat zejména diagnostiku a léčbu pneumotoraxu, astmatického záchvatu, rozsáhlých forem pneumonií, akutního respiračního selhání, obstrukce horních dýchacích cest. Pozornost musí věnovat zejména nejčastějším plicním onemocněním, jako jsou plicní záněty, chronická obstrukční plicní nemoc, tuberkulóza, chronická astma, bronchiektázie, nádory plic a dále diagnostice a léčbě chronické respirační insuficience.

U onemocnění plic má zvládnout navíc hrudní punkci a aspiraci výpotku k laboratorním vyšetřením. Má znát klinické projevy a diagnostiku intersticiálních plicních nemocí, empyému, syndromu spánkové apnoe a možnosti léčby. Musí umět provést diferenciální diagnostiku nejčastějších projevů plicních nemocí jako je dušnost, kašel, expektorace, bolesti na hrudníku, hemoptýza. Má znát základy epidemiologie a dispenzarizace plicních nemocí.

Gastroenterologie – má ovládat klinický obraz, diferenciální diagnostiku, léčbu a prevenci nejčastějších gastrointestinálních

ních onemocnění: onemocnění jícnu, vředové choroby žaludku a dvanáctníku, chorob jater, žlučníku a žlučových cest, slinivky, tenkého i tlustého střeva. Zvláště se musí obeznámit s diagnostikou a diferenciální diagnostikou náhlých příhod břišních i diagnostikou a terapeutickými přístupy u krvácení z gastrointestinálního traktu. Zvláštní pozornost musí věnovat časné diagnostice nádorů trávicího ústrojí a konečníku. Má znát interpretaci hlavních laboratorních, rtg a ultrasonografických vyšetření, dále indikace a kontraindikace endoskopických vyšetření, má být obeznámen s možnostmi současných léčebných endoskopických zákroků i ostatních vyšetřovacích a léčebných metod používaných v gastroenterologii. Má znát i základní indikace k chirurgickému řešení chorob GIT.

Hepatologie – má zvládnout diagnostiku, diferenciální diagnostiku, terapii i prevenci jaterních chorob, má znát typy žloutenek i raných a pozdních stadií chronických jaterních onemocnění včetně časných stadií jaterních selhání.

Revmatologie – má znát klinické projevy nejčastěji se vyskytujících revmatických onemocnění, jejich diagnostiku a diferenciální diagnostiku včetně interpretace laboratorních testů. Dále má znát základy farmakoterapie revmatických onemocnění, možnosti léčby fyzikální komplexní rehabilitace a léčby chirurgické. Má se obeznámit s možnostmi prevence u revmatických onemocnění.

Nefrologie – má ovládat klinický obraz a léčbu onemocnění ledvin a vývodných cest močových včetně diferenciální diagnostiky nefrotického syndromu, nefrogenní hypertenze, nefrolitiázy, diagnostiku a léčbu glomerulonefritid a intersticiálních nefritid. Dále by měl ovládat základní diferenciální diagnostiku selhání ledvin, základní principy hemodialýzy a peritoneální dialýzy. Měl by též prokázat znalosti dávkování léčivých přípravků u nemocných se snížením renálních funkcí (vyučování léčivých přípravků, nežádoucí účinky, nefrotoxicita léčivých přípravků apod.). Dále musí ovládat základní principy funkčního vyšetřování ledvin, zejména vyšetřování a interpretaci glomerulární filtrace a koncentrační schopnosti ledvin. Musí znát indikace a kontraindikace biopsie ledvin a základní problematiku transplantací ledvin.

Endokrinologie – má znát základní funkce žláz s vnitřní sekrecí a jejich poruchy, klinický obraz onemocnění hypotalamohypofyzárního systému, štítné žlázy, příštítných tělísek a nadledvin, jejich laboratorní diagnostiku a principy léčby, a to i s ohledem na ovlivnění akutních, život ohrožujících stavů u endokrinních chorob. Má znát i účast endokrinního systému při vzniku a rozvoji jiných onemocnění. Musí mít i základní vědomosti o léčbě hormony a znát rizika s tím spojená.

Diabetologie – má znát diagnostiku a klinický obraz inzulín dependentního a non-dependentního DM, léčbu inzulinem a perorálními antidiabetiky. Má znát kritéria kompenzace diabetu, diagnostiku a léčbu hyperglykemického a hyperosmolárního kómatu, hypoglykemické stavy, akutní a pozdní diabetické komplikace a jejich léčbu.

Metabolismus a výživa – má znát základy hlavních metabolických pochodů a jejich regulací, diagnostiku a léčbu poruch vnitřního prostředí, principy racionální výživy, etiopatogenezi a diferenciální diagnostiku výživových poruch a některých enzymopatií, principy jejich léčby, dietoterapii a základy enterální a parenterální výživy.

Hematologie – má prokázat znalosti celého spektra krevních nemocí i sekundárního postižení krvetvorby. Má znát indikace hematologických vyšetření morfoloogických, hemokoagulačních a imunologických a jejich užití v diferenciální diagnostice. Má mít základní znalosti o současných možnostech léčby hematologických onemocnění. V oboru transfuzní lékařství má zvládnout příslušné požadavky dané obecnou náplní interního základu se zvláštním důrazem na znalost biologických účinků transfuze krve a jejich složek, indikací transfuze a transfuzní techniky, prevence, diagnostiky a léčby posttransfuzních komplikací.

Klinická alergologie a imunologie – má mít základní znalost o imunitním systému a jeho fyziologické funkci. V oblasti patologie imunity pak teoretické základy alergie, stavů imunitní nedostatečnosti a autoimunitních chorob,

znát klinickou symptomatologii těchto stavů a možnosti její laboratorní diagnostiky a léčby.

Onkologie – musí ovládat principy časné diagnostiky nádorů. Musí znát rizikové faktory vzniku nádorů a možnosti eventuální prevence. Musí být seznámen s možnostmi současné léčby nádorových onemocnění.

Geriatricie – má se obeznámit s diagnózou, léčbou a prevencí častých onemocnění pozdního věku, například mozkové cévní příhody, arteriální hypertenze, Parkinsonovy choroby, demence, artrózy, osteoporózy atd. Dále se seznámí s problematikou nespécifických problémů stáří, jako jsou závratě a pády, močová inkontinence, imobilita, dekubity, poruchy paměti a v neposlední řadě také úskalí medikamentózní léčby, iatrogenním poškozením léčivými přípravky a základy geriatrické rehabilitace a geriatrického ošetrovatelství.

Klinická farmakologie – musí znát základní údaje o farmakologii a farmakoterapeutickém použití léčivých přípravků potřebných pro léčbu vnitřních nemocí. Zejména musí ovládat indikace, kontraindikace, hlavní nežádoucí účinky a základy kinetiky léčivých přípravků používaných v léčbě nejčastějších vnitřních onemocnění.

Infekční lékařství – má znát etiologii, patogenezi, klinický obraz a terapii běžně se vyskytujících onemocnění virových, bakteriálních, parazitárních a mykotických. Pozornost musí věnovat hlavně vyšetření febrilního pacienta, rozpoznávání urgentních infekčních situací včetně septických stavů, nosokomiálních infekcí, infekcí u imunokompromitovaných nemocných a postupům u teploty nejasného původu. Dále má ovládat základy interpretace mikrobiologických vyšetření, nejčastěji užívané antimikrobiální léky, dávkování, způsoby aplikace, průnik do jednotlivých orgánů. Má být obeznámen s možnostmi kontroly infekčních onemocnění ve společnosti, včetně epidemiologie, přenosu a prevence.

Pro **stanovení komplexní terapie** má prokázat základní znalosti pro sestavení celkového režimu nemocného, jehož součástí jsou:

- farmakoterapie s účelným použitím jednotlivých léčivých přípravků,
- zásady výživy v prevenci a terapii interních nemocí (dietoterapie),
- stanovení pohybového režimu a rehabilitačních postupů,
- zásady prevence a dispenzarizace ve vnitřním lékařství,
- základní znalosti principů pracovního lékařství.

Ostatní obory a zvláštnosti

Absolvent interního základu musí prokázat i znalosti z jiných oborů v rozsahu nutném ke správnému stanovení diagnózy a diferenciální diagnózy a k rozhodnutí o účelné terapii.

Neurologie – má být schopen neurologické anamnézy u pacienta s neurologickými projevy, základního neurologického vyšetření se závěrem pravděpodobné lokalizace neurologického poškození, dokázat klinicky vyhodnotit časté neurologické projevy, jako jsou bolesti hlavy, závratě, křeče, bezvědomí, zmatenost, mimovolní pohyby, parestezie, bolesti. Má být obeznámen se základy vyšetřovacích technik v neurologii, s diagnostikou a léčbou nejčastějších neurologických onemocnění, zejména diagnostikou a léčbou urgentních neurologických situací.

Anesteziologie a resuscitace – osvojí si základy resuscitační péče včetně intubace, umělé plicní ventilace a dalších základních postupů v tomto oboru.

Rehabilitace – obeznámí se se základní terminologií podle definice WHO, s vyhodnocováním rehabilitačního potenciálu ve vztahu k neurologickým onemocněním, stavům po úrazech, chronických muskuloskeletálních onemocněních a následků a komplikací těchto onemocnění – např. bolest, kontraktury, deformity, infekce, stres, poruchy výživy apod. Obeznámí se s možnostmi léčby těchto poruch např. lokální injekční technikou, používáním zdravotnických prostředků, obeznámí se s týmem nelékařských spolupracovníků (klinický psycholog, sociální pracovník, logoped apod.).

Chirurgie – má se obeznámit s klinickými a laboratorními projevy nejčastějších chirurgických onemocnění s důrazem

na diferenciální diagnostiku akutních břišních příhod a ošetřováním nejčastějších úrazů. Má se obeznámit s možnostmi léčby chirurgických onemocnění včetně endoskopických a laparoskopických technik. Musí znát rizika interních onemocnění ve vztahu k chirurgickým zákrokům, význam interních předoperačních vyšetření a konziliární činnosti internisty v chirurgických oborech.

Praktické znalosti

Absolvent společného interního základu má ovládat techniku některých diagnostických a terapeutických výkonů jako je vyšetření per rectum, rektoskopie, punkce hrudníku, břišní dutiny (ascitu), sternální a lumbální punkci, punkci kolenního kloubu, cévkování močového měchýře, zavádění žaludeční a duodenální sondy, zavedení Sengstakenovy sondy, provést výplach žaludku, odsávání sekretu z dýchacích cest a techniku kardiopulmonální resuscitace. Musí umět zavést žilní kanylu a dlouhodobou péči o ni, péči o centrální žilní katetr a měření centrálního žilního tlaku (bližší logbook). Během výcviku má v době pobytu na lůžkových odděleních školenec na starosti minimálně 6 a maximálně 20 lůžek.

3.2 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností prokazatelných na konci specializovaného výcviku v kardiologii

Uchazeč o specializaci musí ovládat etiologii, patogenezi, kliniku, diagnostiku i diferenciální diagnostiku, terapii i prevenci chorob oběhu krevního včetně nových poznatků v oboru.

Musí prokázat

a) zejména důkladnou znalost:

- fyziologie a patofyziologie kardiiovaskulárního ústrojí včetně základních údajů o koronárním průtoku, o metabolismu myokardu, neurohumorálním řízení kardiiovaskulárních funkcí a základech hemodynamiky, znalost patologické anatomie kardiiovaskulárního ústrojí a základů kardiopulmonální funkce,

b) podrobnou znalost v těchto klinických okruzích problémů – výskyt, patogenese, patologická fyziologie, diagnostika, léčba a prevence zejména těchto stavů:

- ischemická choroba srdeční, zejména infarkt myokardu a jeho komplikace, různé formy anginy pectoris,
- poruchy srdečního rytmu,
- srdeční selhání,
- esenciální i sekundární hypertenze,
- získané chlopenní vady srdeční,
- vrozené vady srdeční,
- kardiomyopatie,
- plicní embolie,
- myokarditidy, endokarditidy a perikarditidy,
- dyslipidemie,
- plicní hypertenze a chronické cor pulmonale,
- choroby periferních tepen, žil, kapilár a lymfatických cév,
- funkční poruchy kardiiovaskulárního ústrojí,
- kardiologická problematika těhotenství a kardiologické indikace k jeho přerušení,

c) znalost doporučení pro diagnostické a terapeutické postupy některých kardiiovaskulárních onemocnění („guidelines“) České kardiologické společnosti a Evropské kardiologické společnosti,

d) ovládání:

- stanovení indikací ke kardiouchirurgickým výkonům,
- pooperačního sledování nemocných po těchto výkonech,
- posuzování rizika nesrdečních operací u kardiaků,
- základů diagnostiky a léčby onemocnění cév mozkových,

e) dobrou znalost zejména:

- zásad kardiopulmonální resuscitace a její uplatnění v praxi,
- diagnostiky a léčby urgentních oběhových stavů na koronárních jednotkách,
- nefarmakologické léčby arytmií,

- kardiiovaskulární farmakoterapie, zejména znalost trombolytické léčby, antiagregační a antikoagulační léčby, hypolipidemickou léčbu, léčbu inhibitory ACE, betablokátory, diuretiky, blokátory kalciových kanálů, antiarytmik a ostatních léčivých přípravků užívaných v kardiologii,
- indikací a kontraindikací, dávkování, způsobu aplikace, nežádoucích účinků a lékových interakcí,
- problematiky léčby ICHS intervenčními (PCI) a chirurgickými postupy, intervenční i chirurgické léčby získaných a vrozených vad srdečních z hlediska kardiologa; indikace, výsledky a pooperační péče o nemocné a jejich dispenzarizace včetně posudkových hledisek,
- indikace k dočasné i trvalé kardiostimulaci a kontroly nemocných s kardiostimulátorem,
- indikace a kontraindikace k srdeční transplantaci včetně dalšího sledování a léčby těchto nemocných,
- preventivní kardiologie,
- zásad komplexního léčebného režimu u chronických kardiaků včetně farmakoterapie, dietní léčby, pohybového režimu, indikací k pohybové a fyzikální rehabilitaci a k lázeňské léčbě,

f) ovládání zvláštností v symptomatologii, diagnostice i diferenciální diagnostice, terapii i posuzování u starších nemocných,

g) ovládání posudkové činnosti při krátkodobé i dlouhodobé pracovní neschopnosti pro všechny posudkové účely v oboru kardiologie.

3.3 Rozsah požadovaných praktických dovedností

Uchazeč o specializaci musí prokázat tyto praktické dovednosti a znalosti:

a) aktivní ovládání pomocných vyšetřovacích metod:

- elektrokardiografie včetně holterovské,
- echokardiografie (viz další),
- ergometrie (viz další),

b) interpretace vyšetřovacích metod:

- výsledků katetrizačního vyšetření,
- orientační interpretace angiokardiografických a angiografických vyšetření,
- vyšetření nukleární kardiologie,
- rtg diagnostiky srdečních chorob,
- spirometrie a vyšetření krevních plynů,

c) ovládání diagnostických nebo léčebných výkonů:

- kanylace centrálních žil (viz další),
- kardioverze (viz další),
- dočasné kardiostimulace (viz další),
- arteriální punkce,
- zavedení plovoucího Swanova-Ganzova katetru.

Požadované výkony předložené k atestační zkoušce

Kanylace centrální žíly

– předložení jmenného seznamu nejméně 20 pacientů, u nichž uchazeč provedl samostatně kanylaci centrální žíly.

Dočasná transvenózní kardiostimulace

– předložení jmenného seznamu nejméně 5 pacientů, u nichž uchazeč provedl samostatně zavedení dočasného kardiostimulátoru.

Elektrická kardioverze

– předložení jmenného seznamu nejméně 5 pacientů, u nichž uchazeč provedl elektrickou kardioverzi.

Echokardiografie

– předložení jmenného seznamu nejméně 300 pacientů, u nichž uchazeč provedl a interpretoval echokardiografické vyšetření.

Zátěžové testy

– předložení jmenného seznamu nejméně 150 pacientů, u nichž uchazeč samostatně provedl a interpretoval zátěžové EKG.

Holterovské EKG

– předložení jmenného seznamu 50 pacientů, u nichž uchazeč provedl a samostatně interpretoval holterovské EKG.

Asistence při dalších výkonech

Zkušenosti s indikacemi, kontraindikacemi, komplikacemi a terapeutickými důsledky (asistence při výkonu): pravo- a levostranná srdeční katetrizace – 25, koronarografie – 50, PCI – 25, invazivní elektrofyziologie s RFA – 10, metody nukleární kardiologie – 10.

Seznamy nemocných musí obsahovat číslo chorobopisu a další data výkonů tak, aby v případě kontroly bylo možné ověřit jejich pravost.

Seznamy musí být ověřeny vedoucím pracoviště (primářem či přednostou), na kterém byly provedeny. V nemocniční dokumentaci těchto nemocných musí být jasně uvedeno, že sledovaný výkon provedl skutečně uchazeč.

4. Všeobecné požadavky

Absolvent specializačního vzdělávání:

- musí znát standardní dokumentaci používanou v oboru – chorobopis a denní dekurs, list o prohlídce mrtvého, návrh lázeňského léčení, hlášení onkologické, hlášení některých infekčních nemocí, hlášení o pracovním úrazu, hlášení nežádoucího účinku léčivých přípravků, náležitosti lékařské zprávy, dokumentaci pro potřeby pojištění,
- dosáhne potřebné úrovně schopností pro komunikaci s pacienty, příbuznými i spolupracovníky,
- má základní znalosti posudkového a revizního lékařství, lékařské etiky, právních předpisů platných ve zdravotnictví, organizace zdravotnické služby a ekonomiky zdravotnictví,
- osvojí si provozní a administrativní činnosti a management týmové práce,
- osvojí si základy počítačové techniky, jako prostředku pro ukládání a vyhledávání dat, odborných informací a komunikace,
- poskytování zdravotní péče s využitím zdrojů ionizujícího záření vyžaduje absolvování certifikovaného kurzu radiační ochrany.

5. Hodnocení specializačního vzdělávání

a) Průběžné hodnocení školitelem – záznam o absolvované praxi a školicích akcích v průkazu odbornosti (v šesti-měsíčních intervalech), záznamy o provedených činnostech, výkonech v logbooku. Celkové zhodnocení na konci povinného interního základu a jeho záznam v logbooku.

b) Předpoklad přístupu k atestační zkoušce

- absolvování požadované praxe, výkonů, školicích akcí během povinného interního základu a úspěšné zakončení interního základu písemným testem,
- absolvování požadované praxe ve specializovaném výcviku a záznam o provedení požadovaných výkonů v logbooku,
- absolvování povinných školicích akcí,
- povinné předložení jedné publikace z oboru kardiologie in extenso v recenzovaném časopise (Cor et Vasa, Vnitřní lékařství nebo v zahraničním časopise) a aktivní účast na sjezdu České kardiologické společnosti. Uchazeč musí být prvním autorem.

c) Vlastní atestační zkouška

- písemný rozbor případu (kasuistika),
- *praktická část* – zkouška z elektrokardiografie, echokardiografie, hemodynamiky,
- *teoretická část* – 3 odborné otázky na vylosované téma z kardiologie.

6. Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost

Specialista v oboru kardiologie musí (vedle výše uvedených znalostí a dovedností v oboru) též znát koncepci oboru

kardiologie, dále organizační, administrativní a hospodářské povinnosti ve smyslu organizačního a provozního řádu a dalších předpisů tak, aby dovedl:

- samostatně pracovat na kardiologickém oddělení v kardiocentru nebo na kardiologicky zaměřeném oddělení jiné nemocnice,
- samostatně pracovat na koronární jednotce nebo na jednotce intenzivní péče s kardiologickým zaměřením, včetně provádění elektrické kardioverze, kanylace centrální žíly a dočasné kardiostimulace,
- samostatně provádět ambulantní kardiologickou praxi,
- znát základy kardiostimulace a elektrofyziologie,
- provádět a hodnotit samostatně ergometrie, echokardiografie a holterovské monitorování EKG a krevního tlaku,
- vykonávat konziliární službu v oboru kardiologie a účastnit se výchovy specialistů svého oboru i internistů. Musí znát stav a perspektivu problémů svého oboru.

Specialista v oboru prokáže schopnosti postgraduálního vzdělávání v oboru kardiologie pro praktické lékaře alespoň v místě působení a žádoucí je publikační a přednášková činnost v oblasti kardiiovaskulárních chorob.

Podmínky pro akreditaci pracovišť v kardiologii

Vytvořila Akreditační komise MZ ČR pro obor kardiologie (19 členů).

Konečná verze schválená 26. 9. 2005 na jednání komise v budově MZ ČR.

1. Definice

Akreditační komise: Komise složená ze špičkových odborníků v oboru kardiologie, jmenovaná ministrem zdravotnictví.

Oborová atestační komise (odpovídající evropskému pojmu „National training board for cardiology“): Komise složená z přednostů všech akreditovaných pracovišť v oboru kardiologie. Práci komise koordinuje její předseda, kterého zvolí ze svého středu členové komise. Komise má dále místopředsedu a tajemníka. Složení této komise bude navrženo akreditační komisí po schválení akreditovaných pracovišť. Atestační komisi jmenuje ministr zdravotnictví.

Akreditované pracoviště: Samostatná kardiologická (či „interní-kardiologická“) klinika či samostatné kardiologické (či „interní-kardiologické“) oddělení nemocnice, které získalo akreditaci pro specializační výchovu lékařů v oboru kardiologie. V čele tohoto oddělení musí být atestovaný kardiolog s minimálně 10letou praxí v oboru. O akreditaci se nemohou ucházet kardiologická oddělení, která jsou součástí jiného organizačního celku (např. interní kliniky), v jehož čele nestojí atestovaný kardiolog, ale jiný odborník. Pokud akreditované pracoviště některý z požadavků těchto podmínek na konkrétní část výcviku (např. 3 měsíce na kardiochirurgii) není schopno samo zajistit, může se v žádosti o akreditaci sdružit s jiným pracovištěm, které pro něj smluvně zajistí školení v dané oblasti.

Garant specializační přípravy na akreditovaném pracovišti: Zpravidla tuto roli plní přednosta akreditovaného pracoviště, ale může touto rolí pověřit jiného špičkového kardiologa ze svého pracoviště, který srovnatelně splňuje příslušné požadavky. Garant je odpovědný za dodržování vzdělávacího specializačního programu ve všech institucích, které jsou uvedeny v žádosti o akreditaci. Garant musí mít atestaci z kardiologie a minimálně 10 let praxe v oboru.

Školitel: Každý atestovaný kardiolog, který pracuje v rozsahu plné pracovní doby na akreditovaném pracovišti a splňuje podmínku > 5 let praxe v oboru (od složení kardiologické atestace), se může stát na návrh přednosta akreditovaného pracoviště školitelem. Na akreditovaném pracovišti pak pod vedením jednoho garanta pracuje několik školitelů, kteří si rozdělí odpovědnost za výcvik školenců.

Uchazeč: zájemce o obor kardiologie, který ještě nebyl přijat do specializační přípravy.

Školenc (v EU „cardiology fellow“): lékař mezi zahájením specializační přípravy a složením atestace z kardiologie.

2. Pracoviště akreditované pro specializační přípravu lékařů v kardiologii musí splňovat následující podmínky

2.1. Pracoviště musí pro první akreditaci předložit řádně vyplněnou žádost ministerstvu zdravotnictví a poté může být na návrh akreditační komise pro kardiologii jmenováno ministrem zdravotnictví.

2.2. Musí splňovat obecné požadavky MZ ČR na vytvoření optimálních podmínek pro vzdělávání školence s ohledem na existenci různých medicínských oborů v tomto zařízení, poskytování širokého spektra medicínských služeb a možnosti vzdělávání včetně knihovny vybavené hlavními mezinárodními kardiologickými časopisy.

2.3. Musí se jednat o samostatné kardiologické či interní-kardiologické oddělení či kliniku a přednostou tohoto oddělení (kliniky) musí být atestovaný kardiolog.

2.4. Pracoviště musí mít Oddělení intenzivní kardiologické péče (koronární jednotku) s akutním příjmem celého spektra kardiologických nemocných z terénu (tj. neselektovaně včetně osob v pokročilém věku, srdečních selhání, pacientů po kardiopulmonální resuscitaci apod.); splnění požadavku je garantováno doloženou spádovou oblastí, pro niž je toto zařízení primární nemocnicí.

2.5. Pracoviště musí mít alespoň jeden katetrizační sál pro intervenční kardiologii a zajišťovat non-stop program akutních perkutánních koronárních intervencí. Podmínkou je minimálně jedna doložená funkční licence pro intervenční kardiologii.

2.6. Pracoviště musí mít sál pro elektrofyziologii a implantace přístrojů. Musí implantovat kardiostimulátory a mělo by provádět katetrizační ablace a implantovat ICD. Podmínkou je minimálně jedna doložená funkční licence pro kardiostimulaci (kardiologická a chirurgická část). V případě absence programu katetrizačních ablací a/nebo implantací ICD musí být garantována (přednostou kardiologického pracoviště s ablačním a ICD programem a ředitelem tohoto zařízení) možnost absolvování tříměsíční stáže v jiném zařízení s tímto programem.

2.7. Pracoviště musí disponovat oddělením neinvazivní kardiologie s možností provádění celého spektra echokardiografických vyšetření včetně transezofageální echokardiografie, zátěžových vyšetření a holterovského monitorování EKG. Minimálně jeden pracovník musí mít funkční licenci na TEE.

2.8. Na pracovišti musí být provozována kardiologická ambulance (příjmová i specializovaná).

2.9. Je nutná přítomnost kardiochirurgie v téže nemocnici nebo písemně (přednostou kardiochirurgie + ředitelem zdravotnického zařízení s kardiochirurgií) garantovaná možnost absolvování kardiochirurgické části výcviku pro budoucí kardiology v jiném zařízení.

2.10. Pracoviště musí prokázat pravidelnou vědecko-výzkumnou a publikační činnost.

2.11. Na pracovišti musí pracovat minimálně tři školitelé (včetně garanta oboru), splňující kritéria daná MZ ČR (zejména praxe > 5 let od kardiologické atestace).

2.12. Dostupnost konferenčních místností pro semináře, odpovídající prostor a vybavení (minimálně pracovní stůl a přístup na internet) pro školence.

2.13. Minimální personální obsazení akreditovaného pracoviště – vedoucí (garant): kardiologická atestace, > 10 let práce v oboru, publikace jako první autor v recenzovaných odborných časopisech, pravidelné přednášky na odborných kardiologických akcích.

Školitelé: na pracovišti musí být minimálně dva další školitelé (s praxí > 5 let od kardiologické atestace).

2.14. Pracoviště musí do přihlášky uvést počty klíčových výkonů za poslední celý kalendářní rok: echokardiografie, transezofageální echokardiografie, zátěžové testy, ambu-

lantní monitorování EKG, selektivní koronarografie, PCI, oboustranná srdeční katetrizace, invazivní elektrofyziologické vyšetření s radiofrekvenční ablací, primoimplantace trvalého kardiostimulátoru, implantace ICD.

2.15. V žádosti o akreditaci pracoviště musí uvést minimální a maximální počet uchazečů, které je schopno ročně přijmout v rámci současných vlastních mzdových prostředků.

3. Školitel specializační přípravy v kardiologii

1. Musí mít atestaci z kardiologie a nejméně 5 let následné praxe v oboru.
2. Zkušenosti s přednáškovou vzdělávací činností.
3. Školitel je odpovědný za výukové programy každého svého školence v souladu s národními programy a doporučením EBSC.
4. Školitel se bude při specializační výchově svých školenců řídit pokyny garanta na svém pracovišti.
5. Seznam navržených školitelů s jejich profesním životopisem předkládá pracoviště se žádostí o akreditaci ke schválení akreditační komisi. Případné změny školitelů (nový školitel či naopak odchod stávajícího školitele) musí dát neprodleně písemně na vědomí akreditační komisi.

4. První dva roky přípravy (kmen interních oborů)

Pracoviště ucházející se o akreditaci pro obor kardiologie ve své žádosti musí uvést, zda, jak a kde bude zajištěna výchova školenců po dobu prvních dvou let šestiletého vzdělávacího programu.

5. Žádosti pracovišť o akreditaci

Kromě standardních podmínek a formulářů určených MZ ČR pro všechny obory musí pracoviště ke své žádosti doložit písemně (konkrétními údaji) splnění všech podmínek stanovených v tomto dokumentu v textu výše. Součástí žádosti o akreditaci musí být seznam školitelů a jejich profesní životopisy.

Pokud o akreditaci žádá fakultní nemocnice předpokládá se, že o ni požádá společně s příslušnou lékařskou fakultou, aby byl optimálně využit pedagogický potenciál špičkových odborníků, kteří mají hlavní úvazek na lékařské fakultě.

Pokud jedno pracoviště samostatně nesplňuje všechny podmínky, mohou se o akreditaci ucházet dvě (popř. max. tři) instituce společně. V případě, že o akreditaci žádají společně dvě instituce (ať již FN + LF nebo dvě různé nemocnice společně, popř. nemocnice + jiná instituce) musí být žádost doporučena a podepsána jejich statutárními zástupci a v žádosti musí být uvedena jedna kontaktní osoba (garant), která celou agendu bude koordinovat za obě (popř. za všechny tři v případě společné žádosti tří) instituce.

AKK jednoznačně doporučuje, aby při podávání žádosti o akreditaci v oboru kardiologie bylo nejen možno, ale přímo vítáno podání jedné žádosti o akreditaci pro specializační přípravu v oboru kardiologie společně více spolupracujícími subjekty, např.:

- fakultní nemocnicí & lékařskou fakultou
- zdravotnickým zařízením se samostatným kardiologickým oddělením (ale bez kardiochirurgie) & spolupracujícím zdravotnickým zařízením s kardiochirurgií.

Podmínkou jakékoli společné žádosti více subjektů musí být jedna společná osoba odpovědného garanta vzdělávání, respektovaná všemi těmito subjekty (např. v prvním případě přednosta kardiologické kliniky, ve druhém přednosta kardiologického oddělení).

Toto znění bylo schváleno na schůzi akreditační komise dne 26. 9. 2005 v budově MZ ČR všemi přítomnými hlasy.

Za správnost ručí: prof. MUDr. Petr Widimský, DrSc., předseda komise

GRANT České kardiologické společnosti na rok 2007 – domácí výzkum

Česká kardiologická společnost (ČKS) vypisuje grant na domácí vědecký projekt.

Účelem grantu je poskytnutí finančních prostředků řešiteli na vědecký výzkum v oblasti kardiologie na základě projektu předloženého řešitelem.

Celková výše finančního plnění ze strany ČKS činí **300 000,- Kč** (slovy třístatisíc korun českých) po celou dobu trvání řešení projektu. V jednotlivých letech pak maximální výše finančního plnění ze strany ČKS může činit 150 000,- Kč (slovy stopadesát tisíc korun českých). Maximální délka řešení projektu je tři roky. Lhůta počíná běžet podpisem smlouvy.

Podmínky na navrhovatele GRANTU:

- členství v České kardiologické společnosti
- věk do 35 let včetně (v roce 2007)

Podmínky na projekt:

- navrhovaný projekt musí řešit problematiku kardiovaskulárních onemocnění
- na navrhovaném projektu musí být souhlas vedoucího pracoviště, kde bude projekt řešen.

Podmínky na využití peněz ČKS:

- finanční prostředky ČKS jsou určeny především na spotřební materiál, doplňky k přístrojům, opravy přístrojů, cestovné, odbornou literaturu, služby

- finanční prostředky nejsou určeny na mzdy řešitele.

Příhláška o GRANT ČKS – domácí výzkum musí obsahovat:

- životopis navrhovatele: max. 1 strana
- životopisy spolunavrhovatelů: max. 1 strana
- hlavní publikace navrhovatele a spolunavrhovatelů: max. 1 strana
- hlavní přednášky na akcích ČKS či v zahraničí: max. 1 strana
- přehled problematiky k plánovanému projektu: max. 2 strany
- vlastní projekt: max. 3 strany
- předpokládané náklady (specifikovat, jak bude s penězi ČKS naloženo, jaká částka je plánována na spotřební materiál, literaturu, cestování, služby atd.)
- souhlas etické komise
- razítko a podpis vedoucího pracoviště, kde bude projekt řešen
- razítko a podpis navrhovatele projektu.

Příhlášky o GRANT ČKS posílejte na sekretariát ČKS, Pekařská 72, 602 00 Brno, e-mail: cks@kardio-cz.cz, tel.: 543 213 825, fax: 543 213 830, nejpozději **do 31. 12. 2006**.

*prof. MUDr. Michael Aschermann, DrSc.,
předseda ČKS*

GRANT České kardiologické společnosti na rok 2007 – zahraniční výzkum

Česká kardiologická společnost (ČKS) vypisuje grant na zahraniční vědecký projekt.

Účelem grantu je poskytnutí finančních prostředků řešiteli na vědecký výzkum v oblasti kardiologie na základě projektu předloženého řešitelem.

Celková výše finančního plnění ze strany ČKS činí **300 000,- Kč** (slovy třístatisíc korun českých) po celou dobu trvání řešení projektu.

Minimální délka pobytu je šest měsíců, maximální délka pobytu jeden rok.

Podmínky na navrhovatele GRANTU:

- členství v České kardiologické společnosti
- věk do 35 let včetně (v roce 2007)
- výzkumný projekt kardiologického zaměření, realizovatelný na některém zahraničním pracovišti
- doporučení přednosty tohoto zahraničního pracoviště, že chce projekt s uchazečem řešit, datum zahájení projektu
- doporučení přednosty mateřského pracoviště uchazeče

- životopis a seznam publikací uchazeče (podmínkou účasti je minimálně jedna publikace původní vědecké práce v odborném tisku, na níž je uchazeč prvním autorem nebo přednáška či poster na Evropském nebo Americkém kardiologickém kongresu, kde je uchazeč prvním autorem)
- souhlas etické komise.

Využití stipendia: k pokrytí nákladů na dopravu, bydlení a pobyt uchazeče v zemi, v níž bude projekt řešit.

Po návratu je účastník povinen přednést zprávu o výsledcích stáže na sjezdu ČKS nebo na Kardiologických dnech ČKS.

Příhlášky o GRANT ČKS posílejte na sekretariát ČKS, Pekařská 72, 602 00 Brno, e-mail: cks@kardio-cz.cz, tel.: 543 213 825, fax: 543 213 830, nejpozději **do 31. 12. 2006**.

*prof. MUDr. Michael Aschermann, DrSc.,
předseda ČKS*

Stipendium pro mladé kardiology na zahraniční stáž

Česká kardiologická společnost vyhlásila ve spolupráci s firmou ROCHE, s. r. o., stipendia ve výši 150 000,- Kč pro mladé kardiology na zahraniční stáž a na výzkumné pobyty.

Podmínky:

- členství v České kardiologické společnosti
- věk do 35 let včetně
- minimální délka pobytu na zahraničním pracovišti tři měsíce

- doporučení vedoucího pracoviště žadatele
- souhlas zahraničního pracoviště se stáží (pobytem) žadatele
- zpráva o průběhu a přínosu zahraničního pobytu publikovaná v oficiálním časopisu ČKS Cor et Vasa

Žádost o stipendium se podává na adresu sekretariátu společnosti (Pekařská 72, 602 00 Brno) spolu s následujícími dokumenty:

- strukturovaný profesní životopis
- detailní projekt zahraniční stáže (co se chce žadatel naučit, jaký výzkumný projekt realizovat)
- doporučení vedoucího pracoviště žadatele
- souhlas zahraničního pracoviště s pobytem žadatele, programem a délkou jeho pobytu.

Došlé žádosti budou průběžně posuzovány komisí složené

z pověřených členů výboru ČKS a zástupců firmy ROCHE, s. r. o.

*prof. MUDr. Michael Aschermann, DrSc.,
předseda ČKS*

*RNDr. Tomáš Votruba,
firma ROCHE, s. r. o.*

Cestovní stipendia České kardiologické společnosti

Výbor České kardiologické společnosti se na své schůzi dne 27. září 2005 rozhodl udělovat cestovní stipendia členům ČKS. Tato stipendia se budou týkat pouze akcí doporučených ČKS.

Doporučené akce:

- Kongres European Society of Cardiology (ESC)
- Akce Working Groups ESC
- American Heart Association (AHA)
- American College of Cardiology (ACC)
- North American Society of Pacing and Electrophysiology (NASPE)
- International Society for Heart Research (ISHR)

Podmínky pro udělení tohoto stipendia:

- Členství v ČKS
- Aktivní účast na kongrese (1. autor)

- Věk do 35 let včetně
- Přiložené CV + seznam publikací
- Čestné prohlášení, že cesta není hrazena i z jiných zdrojů
- Doporučení přednosta kliniky
- Následná zpráva do Cor et Vasa (Kardia)

Své žádosti můžete zasílat na adresu sekretariátu společnosti: Česká kardiologická společnost, Pekařská 72, 602 00 Brno. Žádosti bude schvalovat výbor ČKS na svých schůzích. Každý žadatel má nárok na jedno stipendium během jednoho kalendářního roku. V případě dotazu kontaktujte sekretariát společnosti na tel.: 543 213 825 či cks@kardio-cz.cz

*prof. MUDr. Michael Aschermann, DrSc.,
předseda ČKS*

Výbor České společnosti kardiovaskulární chirurgie (ČSKVCH) vyhlašuje soutěž o nejlepší publikaci a monografii za rok 2005 v oblasti kardiovaskulární chirurgie. Podmínky soutěže jsou uveřejněny na webových stránkách společnosti (www.cskvch.cz). Kopie prací (u monografií jen název, autory, vydavatelství, počet stran) zasílejte vědeckému sekretáři společnosti prof. dr. Vladislavu Třeškovi, DrSc., na adresu: Chirurgická klinika, Fakultní nemocnice, Alej Svobody 80, 304 60 Plzeň do **31. 3. 2006.**

Seznam firem inzerujících v tomto čísle

Krka zastoupení pro ČR	2. strana obálky a strany 37 a 38
Berlin-Chemie Menarini	3. strana obálky a strana K 70
sanofi aventis	4. strana obálky
Cardion s. r. o.	strana 41
MedProGO, s. r. o.	strana 43